

Sygn. akt I C 274/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 kwietnia 2022 roku

Sąd Okręgowy w Krakowie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia SO Irena Żarnowska-Sporysz

Protokolant: Barbara Bieniek

po rozpoznaniu w dniu 7 kwietnia 2022 roku w Krakowie

na rozprawie

sprawy z powództwa A. M.

przeciwko Skarbowi Państwa – Aresztowi Śledczemu w K.

o zapłatę

1. powództwo oddała;
2. zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej Skarbu Państwa – Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 10 800 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 274/21

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 08 czerwca 2020r powód A. M. wniósł przeciwko Skarbowi Państwa Aresztowi Śledczemu w K. o zapłatę 1.000.000 zł tytułem zadośćuczynienia. W uzasadnieniu podał ,że zapłaty powyższej kwoty domaga się na zasadzie art. 448 kc. z uwagi za doznaną krzywdę . Dodał ,że poniósł krzywdę moralną, fizyczną i psychiczną oraz że był dyskryminowany , znęcano się nad nim, oczerniano go i poniżano, narażono go na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo uszczerbku na zdrowiu z uwagi na niewykonanie zabiegu medycznego .

Strona pozwana Skarb Państwa Areszt Śledczy w K. reprezentowana przez Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów.

Podniosła w uzasadnieniu że nie doszło do wskazanych w pozwie naruszeń. Powód nie przedstawił na to żadnych dowodów . W ocenie strony pozwanej nie ma dowodów na to aby nie zapewniono powodowi właściwego leczenia. Podniesiony został też zarzut przedawnienia roszczenia w myśl przepisu art. 442¹par.1 kc bowiem powód opuścił Areszt Śledczy w K. 21 grudnia 2015r i wówczas już miał świadomość doznanej tam krzywdy , zatem roszczenie jego przedawniło się 21 grudnia 2018r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód jest obywatelem Ukrainy . W związku z orzeczoną wobec niego karą pozbawienia wolności przebywał w różnych ośrodkach penitencjarnych w Polsce w okresach od 2005r do 2020r .

Dow : informacja o pobytach -k. 40- 43

W Areszcie Śledczym w K. przebywał z przerwami w okresach od grudnia 2008r do 21 grudnia 2015r , w tym ostatni jego pobyt w tej placówce to okres od 2 października 2015r do 21 grudnia 2015r.

Dow: informacja o pobytach k. j.w.

Powód już w 2012r leczył się między innymi na miażdżycę kończyn dolnych, z powodu której uzyskał przerwę i odbywaniu kary na mocy postanowienia Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 14 sierpnia 2012r.

Z uzasadnienia postanowienia tego Sadu wynika iż u powoda wykonano 28 marca 2012r zabieg udrożnienia i wszczepienia stentu do prawej tętnicy biodrowej , ale ma on nadal niedokrwienie kończyny dolnej lewej . Zabieg wykonano w Szpitalu w S. i jak twierdzi powód zamiast operować lewą nogę zoperowano mu prawą . Z tego też względu nie zgodził się on na wykonanie u niego kolejnego zabiegu w tym szpitalu, którego datę wyznaczono na 16 lipca 2012r .

Dow: postanowienie i uzasadnienie SO w Katowicach -k. 75 i nast.

Dnia 09 października 2014r powód otrzymał pismo z Katedry i Oddziału Klinicznego(...) (...) w K. podpisane przez prof. M. M. , w którym poinformowano go ,że jeżeli to jest krytyczne niedokrwienie kończyny dolnej spowodowane zmianami miażdżycowymi to należy wykonać badanie obrazowe angio CT tętnic i na tej podstawie ustalić sposób postępowania terapeutycznego. W takich sytuacjach ratowanie kończyny odbywa się poprzez operację rekonstrukcyjną tętnic.

Dow: pismo ze szpitala -k. 78

Powód w związku z błędem medycznym zwracał się do Ministerstwa Sprawiedliwości

Dow: odpowiedź z Ministerstwa do powoda z listopada 2014r -k. 77

Dnia 29 października 2015r powodowi udzielono konsultacji medycznej w szpitalu (...) w K. wojewódzkiej poradni chorób naczyni. Rozpoznano u niego wówczas miażdżycę zarostową tętnic kończyn dolnych w tym krytyczne niedokrwienie kończyny dolnej lewej . Wpisano ,że powód zakwalifikowany do leczenia rewaskularyzacyjnego w wojewódzkim szpitalu specjalistycznym im. (...) B. w (...) nie podjął tam leczenia . Ma bóle spoczynkowe lewej stopy, wymaga oceny kardiologicznej ma wykonać echo serca, a dnia 6 listopada 2015r ma się zgłosić do poradni kardiologicznej celem kwalifikacji do operacji . Termin przyjęcia do szpitala miał być podany w dniu konsultacji, a w razie nagłego pogorszenia przyjęcie do szpitala nastąpić miało w trybie pilnym

Dow: historia choroby- k. 63

Dnia 2 grudnia 2015r powód uzyskał opinię o swoim stanie zdrowia od lekarza K. U. z Aresztu Śledczego w K. . Wynika z niej że powód nie nadaje się do leczenia w warunkach służby więziennej i że w razie uzyskania przerwy w karze zostanie skierowany do oddziału chirurgii naczyniowej szpitala (...) w K. zgodnie **z ustalonym terminem na 28 grudnia 2015r.** Wskazane jest zwolnienie powoda z Aresztu kilka dni wcześniej celem uzyskania ubezpieczenia zdrowotnego które jest warunkiem przyjęcia do szpitala. Stwierdzono ,że brak leczenia stanowi zagrożenie życia.

Dow: opinia -k. 68

Tego samego dnia tj. 2 grudnia 2015r powód uzyskał od lekarza K. U. z Aresztu Śledczego w K. skierowanie do szpitala- oddziału chirurgii naczyniowej z rozpoznaniem miażdżycy zarostowej tętnic kończyn dolnych do leczenia operacyjnego

Dow: skierowanie -k. 66

Dnia 21 grudnia 2015r powód opuścił Areszt śledczy w K., ale został zatrzymany przez straż graniczną w B. w wyniku kontroli legalności pobytu. Powiadomił straż o swej chorobie . nie wnosił zażalenia na zatrzymanie.

Dow: protokół zatrzymania -k. 64-65

Powód został tego samego dnia zwolniony przez straż graniczną kiedy lekarz z pogotowia, które zostało wezwane na żądanie powoda obejrzał dokumenty powoda, w tym skierowanie na operację i nakazał natychmiastowe zwolnienie powoda.

Dow: zeznanie powoda -k. 129

Powód zgłosił się w wyznaczonym terminie tj. 28 grudnia 2015r do szpitala (...) w K., lecz tego dnia nie wykonano mu operacji bo jak twierdzi powód - szpital nie był do niej przygotowany. Poszedł więc do swej koleżanki mieszkającej w K. u której się zatrzymał . Następnie pojechał do B. i tam udał się do szpitala, w którym okazał skierowanie z Aresztu Śledczego w K. i został przyjęty . Nie wykonano mu jednak zabiegu . Będąc w B. powód starał się o uzyskanie ubezpieczenia zdrowotnego. Był w tym celu jak twierdzi w 16 instytucjach . Nie udało mu się tego załatwić nawet przez konsula .

Dow: zeznanie powoda -k. 129,

Po roku 2015 tj. od czasu kiedy opuścił Areszt Śledczy w K. powód miał przerwę w odbywaniu kary a następnie po jej zakończeniu przebywał w innych ośrodkach penitencjarnych w tym między innymi w B. od sierpnia 2018r.

Dow; informacja o pobytach -k. 40

Powód znalazł się dnia 4 września 2018 w szpitalu specjalistycznym w B. ze stwierdzeniem nieokreślonego zapalenia płuc.

Dow: karta informacyjna -k. 69,

Następnie dnia 5 września 2018r w tym samym szpitalu stwierdzono u niego niestabilną chorobę wieńcową, wprowadzono jeden stent do tętnicy wieńcowej . Po aktywizacji leczenia zachowawczego stwierdzono u niego poprawę stanu ogólnego. W epikryzie zapisano ,że pacjent w stanie ogólnym średnio ciężkim z powodu duszności i cech zastojów w krążeniu płucnym, zakwalifikowany do dalszego leczenia zachowawczego konsultowany pulmonologicznie z powodu podejrzenia gruźlicy – brak propozycji dalszej diagnostyki . Wypisano go w stanie stabilnym .

Dow: karta informacyjna -k. 71-74 , zeznanie powoda -k. 129

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie dowodów z ww. dokumentów zawartych w aktach i zeznań samego powoda. Treść dokumentów nie była kwestionowana , a zeznania powoda korelują z ich treścią .

Sąd zważył, co następuje

Powództwo jest nieuzasadnione.

Powód domaga się zadośćuczynienia za naruszenie jego dóbr osobistych. W myśl art. 23 k.c. dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach. Katalog dóbr osobistych zawarty w wyżej cytowanym przepisie nie jest katalogiem zamkniętym, zawarte w nim wyliczenie dóbr osobistych nie jest wyczerpujące.

Ar. 24 kc zawiera regulację dotyczącą ochrony dóbr osobistych jednostki. Zakłada on bezprawność działania, która jest wystarczającą przesłanką do skutecznego domagania się ochrony prawnej wskazanej w art. 24 k.c. W orzecznictwie

sądowym i doktrynie podkreśla się, że sąd rozpoznając sprawę w przedmiocie ochrony dóbr osobistych powinien w pierwszej kolejności ustalić, czy doszło do naruszenia dobra osobistego, a dopiero w przypadku pozytywnej odpowiedzi ustalić, czy działanie pozwanego było bezprawne (por. wyrok SN z 17 czerwca 2004 r., V CK 609/03, LEX nr 109404).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, że powód ani nie wykazał iżby doszło do naruszenia wskazanych przez powoda w pozwie dóbr osobistych tj. że poniósł on krzywdę moralną, fizyczną i psychiczną, że był dyskryminowany, że znęcano się nad nim, oczerniano go i poniżano, narażono go na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo uszczerbku na zdrowiu z uwagi na niewykonanie zabiegu medycznego ani by działania Aresztu Śledczego w K. były bezprawne. Z zeznań powoda nie wynika aby traktowano go w Areszcie Śledczym w K. w sposób świadczący o dyskryminowaniu go, czy poniżaniu, lub oczernianiu, ewentualnie by znęcano się nad nim w jakikolwiek sposób. Nie podał w swych zeznaniach ani jednego przykładu takiego traktowania go.

Zarzut jego z gruncie rzeczy dotyczy jego leczenia na choroby, które nie zostały spowodowane pobytem w pozwanej placówce. Powód wymagał wykonania zabiegu związanego z miażdżycą kończyn dolnych. Potrzebę leczenia w tym kierunku stwierdzono w Areszcie Śledczym w K. w październiku 2015r tj. podczas ostatniego tam pobytu powoda i w związku z tym skierowano go na badania, a następnie zwolniono z Aresztu dnia 21 grudnia 2015r aby mógł leczyć się poza zakładem penitencjarnym. Zabieg medyczny miał być wykonany w szpitalu (...) dnia 28 grudnia 2015r To, że wówczas tj. 28 grudnia 2015r nie wykonano tego zabiegu nie jest winą Aresztu Śledczego lecz wynika z procedur medycznych panujących w szpitalu. Nie jest też winą Aresztu Śledczego to że powód jako obcokrajowiec do tego czasu nie uzyskał w Polsce ubezpieczenia zdrowotnego. Areszt Śledczy nie miał obowiązku takiego ubezpieczenia mu załatwić. Ponadto jak się okazało zabieg o którym mowa w pozwie wykonany został u powoda dopiero 3 lata po opuszczeniu Aresztu Śledczego w K. tj. w 2018r w szpitalu w B. tj. w okresie pobytu powoda w placówce penitencjarnej w tym właśnie mieście. Po tym zabiegu powód opuścił szpital w stanie stabilnym, co świadczy też o tym, że najwyraźniej niewykonanie zabiegu w 2015r nie groziło powodowi ani utratą życia ani uszczerbkiem na zdrowiu (którego to uszczerbku powód absolutnie nie wykazał). Dodać też trzeba, że powód sam swym działaniem opóźnił wykonanie zabiegu bo nie zgłosił się do szpitala w S. gdzie ten zabieg miano mu wykonać jeszcze w 2014r. Areszt Śledczy w K. nie jest więc odpowiedzialny za przebieg leczenia powoda i rodzaj zabiegów jakie u niego wykonano bo mu w tym leczeniu nie przeszkadzał, lecz to co mógł zrobić to zrobił tj. skierował powoda na badania i zwolnił go z Aresztu aby powód mógł się leczyć poza placówką penitencjarną w której do takiego leczenia nie było warunków. W działaniach Aresztu Śledczego trudno więc dopatrzeć się bezprawności.

Zarzut przedawnienia podnoszony przez stronę pozwaną jest również uzasadniony. Zgodnie z art. 442¹ § 1 k.c. roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulega przedawnieniu z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się albo przy zachowaniu należytej staranności mógł się dowiedzieć o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Jednakże termin ten nie może być dłuższy niż dziesięć lat od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. W orzecznictwie przyjmuje się, iż o „dowiedzeniu się o szkodzie” można mówić wtedy, gdy poszkodowany „zdaje sobie sprawę z ujemnych następstw zdarzenia wskazujących na fakt powstania szkody”, inaczej rzecz ujmując, gdy ma „świadomość doznanej szkody” (wyrok SN z 21 października 2011 r. IV CSK 46/2011). W 2009 r. Powód o ewentualnej szkodzie polegającej na zagrożeniu życia czy zdrowia w związku z niewykonaniem operacji w szpitalu (...) spowodowanej jak twierdzi zaniedbaniem Aresztu Śledczego - dowiedział się 28 grudnia 2015r tj. w dniu kiedy odmówiono mu w tym szpitalu wykonania zabiegu. Od tamtej pory trzy lata minęło 28 grudnia 2018r. Poza tym brak dowodów w ogóle na istnienie szkody w [postaci czy to zagrożenia życia czy zdrowia. Powód od 28 grudnia 2015r kiedy opuścił Areszt Śledczy w K. nie leczył się i dopiero w 2018r zdecydował się na leczenie, które dotyczyło płuc i serca a nie kończyn dolnych, z powodu których uzyskał w Areszcie Śledczym w K. przerwę w odbywaniu kary.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji a o kosztach orzeczono po myśli art. 98 kpc. Zasądzono od powoda na rzecz strony pozwanej koszty zastępstwa procesowego. Stawka adwokacka wynika z wartości przedmiotu sporu.